

Дірка в бюджеті

Євген Дудар

Якось, коли ми з дружиною поверталися з пляжу, вона запропонувала:

— Давай купимо човен. Це ж лише п'ять відсотків нашого річного бюджету.

Давай то й давай. Я ніколи не перечив дружині. Вона за професією економіст. Усе в сім'ї вираховує на відсотки.

Наступного дня взяв п'ять відсотків бюджету й подався в магазин "Спорттовари".

— Ви що? Звідтіля впали? — показав продавець пальцем на стелю.

Я не зрозумів його запитання.

— Ні. Я пройшов крізь оці двері, що під вивіскою "Ласкаво просимо!".

— Бачили? — підморгнув продавець до якогось покупця. — Жартівник! Човен захотів. Він думає, що човен — це гачок чи поплавець. Ще й жартує.

— Вибачте, — промимрив я. — Невже ніде нема човнів?

— Чому ж ніде? — ехидно посміхнувся продавець. — На базі є. Але потрібен дозвіл завідувача роздрібної контори Деришийка... А доступитись до нього...

Коли я вийшов із магазину, мене наздогнав якийсь чоловічок.

— Стривайте! — сіпнув мене-за рукав. — Я можу вам влаштувати доступ до Деришийка. Точніше, не я, а один знайомий. Я собі саме так діставав човен. Тільки це обійдеться...

Я відразу згодився:

— Навіщо зайві балачки!

Чоловічок відрекомендувався:

— До речі, мене звуть Петром...

Коли я виклав перед дружиною всі карти, вона клацнула арифмометром і сказала:

— Що ж, лише вісім відсотків нашого цілорічного бюджету. Не так страшно.

Чоловічок звів мене з іншим чоловічком, якого звали Іваном.

— Човен? Можна. Через одного знайомого, — сказав Іван. — Я собі так діставав. Але...

— Що тут говорити! — розвіяв я його сумніви.

Жінка підрахувала:

— Десять відсотків бюджету. Але про що може бути мова...

Іван прийшов до мене з новим знайомим. Звали його Василем.

— Я чув, що вам потрібен човен, — сказав Василь. — Я діставав собі через одного знайомого, то... Але...

— Ясно, — кажу.

Жінка, ніби між іншим, клацнула арифмометром і показала мені на пальцях чотири рази по п'ять.

Я скривився.

З Василем ми пішли до його знайомого Пилипа.

Той підозріливо зміряв мене з ніг до голови:

— Човен? Є тут у мене один приятель...

Я відчув, що в мене холонуть п'яти. Але ж машина вже крутилася. Молола відсотки за відсотками нашого сімейного бюджету і тягнула нових знайомих, За тиждень їх було вже в мене близько двадцяти. А Деришийковим дозволом ще й не пахло.

Через чотири тижні впертої біганини ми з жінкою, нарешті, сиділи у власному човні серед водного плеса.

На той час ми вже не розмовляли. Це сталося після гостренької розмови напередодні. Вона сказала:

— З таким торгашем можна зостатися без спідниці.

Я відповів:

— З таким економістом можна піти з торбою.

Тепер жінка сиділа на своїй половині човна, а я — на своїй.

Повз нас на повній швидкості промчала якась моторка. З неї махнув мені капелюхом один із тих, хто допомагав пробитися до Деришийка. В другому човні побачив ще одного знайомого. В третьому — ще одного... Там — четвертого... Всі чемно вітались. Усі питали:

— Ну як? Плаваєм?

— Плаваєм, плаваєм, — не відповідав, а стогнав я. Бо коли дивився на свій човен, то в порівнянні з їхніми, він здавався коритом. А як пригадаю, скільки в те корито вкладено, то воно здавалось мені есмінцем.

— Ти ще з ними вітаєшся? — вперше за час холодної війни мовила дружина.

— Я вітаюся з відсотками свого сімейного бюджету...

Через якийсь тиждень я стояв біля прилавка в магазині "Спорттовари". Коли, розчарований розмовою з продавцем, якийсь чоловік вийшов за двері, я наздогнав його.

— Вам, здається, потрібен човен? У мене є один знайомий, в якого... Але... Самі розумієте...

— Навіщо зайві балачки! — радісно вигукнув він.

І ми пішли. Колупати дірку в його бюджеті, а латати в моєму.